

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/13-01/267

URBROJ: 65-13-02

Zagreb, 14. studenoga 2013.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izješće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2011. godini*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. studenoga 2013. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Branka Grčića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, dr. sc. Jakšu Puljiza, zamjenika ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, te Venka Ćurlina, pomoćnika ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

Klasa: 022-03/13-14/24

Urbroj: 50301-05/20-13-2

Zagreb, 14. studenoga 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2011. godini

Na temelju članka 38. Zakona o otocima (Narodne novine, br. 34/99, 32/2002 i 33/2006), Vlada Republike Hrvatske podnosi Izvješće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2011. godini.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Branka Grčića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, dr. sc. Jakšu Puljiza, zamjenika ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, te Venka Ćurlina, pomoćnika ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**IZVJEŠĆE O UČINCIMA PROVEDBE
ZAKONA O OTOCIMA
U 2011. GODINI**

Zagreb, studeni 2013.

S A D R Ž A J

1. UVOD	2
2. UKUPNA ULAGANJA DRŽAVE U RAZVOJ OTOKA U 2011. GODINI	4
2.1. Ulaganja u otoke kroz bespovratna sredstva	7
2.1.1. Državni sektor	7
2.1.2. Javni sektor	21
2.2. Ulaganja u otoke putem kreditiranja	23
3. UČINCI I POKAZATELJI ULAGANJA DRŽAVE U RAZVOJ OTOKA KROZ PROVEDBU ZAKONA O OTOCIMA U RAZDOBLJU OD 2004. DO 2011. GODINE	24
3.1. Prometna povezanost	25
3.2. Prometna i komunalna infrastruktura	26
3.3. Gospodarstvo	27
3.4. Obrazovanje	29
3.5. Zdravstvo	29
3.6. Socijalna skrb	31
3.7. Hrvatski otočni proizvod (HOP)	31
3.8. Subvencije	36
3.9. Sredstva povrata poreza na dohodak ustupljena otočnim jedinicama lokalne samouprave	38
3.10. Zaštita i upravljanje otočnim prostorom	39
4. ZAKLJUČAK	40
5. POPIS TABLICA, GRAFIČKIH PRIKAZA I PRILOGA	42

Izvješće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2011. godini Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskom saboru temeljem odredbe članka 38. Zakona o otocima (Narodne novine, br. 34/99, 32/2002 i 33/2006).

1. U V O D

Hrvatski otoci obuhvaćaju gotovo sve otoke istočne obale Jadrana i njegovog središnjeg dijela, čineći drugo po veličini otočje Sredozemlja. U hrvatskom dijelu Jadrana ima 78 otoka, 524 otočića i 642 hridi i grebena (vrh iznad razine mora), odnosno ukupno njih 1.244.

Otoci se dijele na istarsku, kvarnersku, sjevernodalmatinsku, srednjodalmatinsku i južnodalmatinsku skupinu. Otoci zauzimaju oko 3.300 km² tj. 5,8% površine hrvatskog kopna. Najveći je Cres (405,7 km²), najviši je Brač (Vidova gora 778 m), najrazvedeniji je Pag, a najduži Hvar.

Uz otoke se obično navodi i poluotok Pelješac (dug 62 km, površina 348 km²) koji se pruža u more u istom smjeru kao i okolni južnodalmatinski otoci, iste građe i klime, te sličnog biljnog i životinjskog svijeta.

Od ukupnog broja otoka naseljeno ih je samo 67, od čega je 50 stalno naseljeno. Najmnogoljudniji je Krk s 19.286 stanovnika.

Temeljni dokumenti koji pokrivaju područje održivog razvitka otoka su Nacionalni program razvitka otoka i Zakon o otocima, uz članak 52. Ustava Republike Hrvatske.

Nacionalni program razvitka otoka usvojio je Sabor Republike Hrvatske 28. veljače 1997. godine s ciljem utvrđivanja i jasnog definiranja uloge države u razvitku otoka, održivog razvitka otoka, izjednačavanja otočnih i kopnenih razvojnih uvjeta, demografske obnove i gospodarskog napretka.

Nacionalni program preferira održivi razvitak otoka prema kojem prirodni ekosustavi služe kao resursi stalnog rasta proizvodnje i potrošnje, a sljedećim generacijama ostaju nesmanjene kakvoće i iskoristivosti. Na taj se način može ukloniti postojeći globalni nesklad čovjeka i prirode. Pozornost je

posvećena svim aspektima održivosti: ekološkoj (zahtijeva da ljudske djelatnosti ne narušavaju prihvatni kapacitet ekosustava u kojem se odvijaju), gospodarskoj (zahtijeva od proizvodnje da se kapital koji je čuvao okoliš mora vratiti), društvenoj (pretpostavlja da proizvodnja ne može nepovoljno remetiti društvenu zajednicu) i tehnološkoj (polazi od pretpostavke da se iz prirode može uzimati, ali tako da se prerada odvija na način da otpada ne bude ili da bude inertan, neškodljiv).

Održivi razvitak otoka podrazumijeva održivo korištenje otočnog potencijala, stalno poboljšanje otočnog življenja i izgrađivanje ekološki podobne infrastrukture. Preferiranjem održivog razvitka otoka uspostavlja se nacionalni interes za upravljanjem otočnim razvitkom u cilju kojeg će se raditi programi potpunog i održivog korištenja otočnih resursa. Zbog toga treba dovesti u ravnotežu komparativne prednosti otoka (klima, zemljopisni položaj, otočni krajobraz, čistoća, poklapanje zahtjeva za ekonomskom i ekološkom razvojnom održivošću u glavnim otočnim djelatnostima-turizmu i poljoprivredi) i ograničavajuće faktore (manjak radnoaktivnog i fertilnog stanovništva, propusnost otočnog tla, nedovoljna otočna lučka i cestovna infrastruktura, zapušteni i pretežno neprohodni otočni poljski putovi, manjkavo osnovno školstvo, manjak infrastrukture zbrinjavanja otpadnih voda i odlagališta krutog otpada, nesređeni katastri i dubiozno vlasništvo nad poljoprivrednim i građevinskim zemljištem, spor postupak dobivanja dozvola za ulagače, postojeći administrativno-teritorijalni ustroj).

Zakon o otocima (Narodne novine, broj 34/1999, 32/2002 i 33/2006) je usvojio Sabor Republike Hrvatske 26. ožujka 1999. godine. Predmetnim Zakonom otoci se definiraju kao hrvatsko prirodno bogatstvo, a nekretnine na otocima osobitog nacionalnog, povijesnog, gospodarskog i ekološkog značenja od interesa za Republiku Hrvatsku imaju njenu osobitu zaštitu. Njime se uređuje upravljanje otočnim razvitkom na državnoj i županijskoj razini te na razini gradova, odnosno općina.

Glede demografskog stanja i gospodarske razvijenosti, Zakonom se otoci razvrstavaju u dvije skupine.

U prvu skupinu svrstani su razvijeni i nedovoljno razvijeni, nastanjeni ili povremeno nastanjeni otoci (Unije, Susak, Srakane Vele, Srakane Male, Ilovik, Maun, Prvić – kvarnersko otočje, Goli, Sv. Grgur, Premuda, Silba, Olib, Škarda, Ist, Molat, Dugi otok, Zverinac, Sestrunj, Rivanj, Rava, Iž, Ošljak, Babac, Vrgada, Prvi – šibensko otočje, Zlarin, Kaprije, Žirje, Veli i Mali Drvenik, Šćedro, Vis,

Biševo, Sv. Andrija, Lastovo, Sušac, Vrnik, Mljet, Šipan, Lopud, Koločep, Lokrum, Kornati i otoci Žutsko - sitske skupine).

U drugoj su skupini svi nastanjeni otoci koji nisu razvrstani u prvu skupinu i poluotok Pelješac.

Izješće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2011. godini Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskom saboru temeljem članka 38. Zakona o otocima (Narodne novine, broj 34/1999, 32/2002 i 33/2006).

2. UKUPNA ULAGANJA DRŽAVE U RAZVOJ OTOKA U 2011. GODINI

U provedbi Zakona o otocima u 2011. godini proračunskim sredstvima, odnosno vlastitim sredstvima, sudjelovala su sljedeća ministarstva i javni sektor: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo kulture, Ministarstvo turizma, Ministarstvo branitelja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo obrane, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Državna geodetska uprava, HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o., HP - Hrvatska pošta d.d., Odašiljači i veze d.o.o., Hrvatski Telekom d.d., Hrvatske šume d.o.o., Hrvatske vode, Hrvatske ceste d.o.o., Hrvatski zavod za zapošljavanje, Agencija za obalni linijski pomorski promet, Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) i Hrvatska banka za obnovu i razvitak.

Ulaganja u otoke provode se na dva načina; direktnim ulaganjem bespovratnih sredstava državnog proračuna i ulaganjem putem kreditiranja. U 2011. godini, provedbom pojedinih zadaća i obveza utvrđenih Zakonom o otocima i drugim pozitivnim pravnim propisima Država je u razvoj otoka uložila 1.423.578.903,42 kuna proračunskih sredstava i sredstava pravnih osoba od čega su 1.054.538.285,96 kuna bespovratna sredstva, a 369.040.617,46 kuna ulaganja u obliku kreditiranja (Tablica 1.). Ovim ulaganjima su obuhvaćeni svi naseljeni hrvatski otoci i poluotok Pelješac.

U nastavku Izješća opisno i kvantitativno su prikazane pojedine mjere, aktivnosti i projekti, kao i uložena sredstva po pojedinim subjektima državnog i javnog sektora (Prilog 1. i 2.).

Vlada Republike Hrvatske napominje da se temeljem Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave, koji je stupio na snagu 22. prosinca 2011. godine, djelomično izmijenilo ustrojstvo i djelokrug nekih ministarstva, državnih ureda i državnih upravnih organizacija. Ovo Izvješće je izrađeno temeljem djelokruga njihovog rada iz navedenog Zakona, iako su do toga datuma, odnosno gotovo cijelu 2011. godinu, ministarstva i druga središnja tijela državne uprave djelovala u skladu s prijašnjim Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 199/2003, 30/2004, 136/2004, 22/2005, 44/2006, 5/2008, 27/2008 i 77/2009) koji je stupanjem na snagu ovoga Zakona prestao važiti.

Tablica 1. Ukupna ulaganja središnje države u otoke u 2011. godini

DRŽAVNI SEKTOR / JAVNI SEKTOR	ULOŽENA SREDSTVA U 2011.
Ulaganja u otoke kroz bespovratna sredstva	
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	132.067.952,06
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	392.585.221,66
Ministarstvo poduzetništva i obrta	5.473.061,00
Ministarstvo zdravlja	774.334,4
Ministarstvo kulture	29.401.332,99
Ministarstvo turizma	2.127.000,00
Ministarstvo branitelja	554.072,18
Ministarstvo socijalne politike i mladih	1.971.216,27
Ministarstvo unutarnjih poslova	79.405.019,56
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	409.900,00
Ministarstvo poljoprivrede	32.374.388,24
Ministarstvo pravosuđa	51.634,9
Ministarstvo obrane	3.074.095,41
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	13.118.173,17
Državna geodetska uprava	2.784.810,00
HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	43.392.815,00
HP - Hrvatska pošta d.d.	1.406.413,03
Odašiljači i veze d.o.o.	2.723.049,27
Hrvatski Telekom d.d.	10.230.755,90
Hrvatske šume d.o.o.	13.707.596,64
Hrvatske vode	155.432.978,29
Hrvatske ceste d.o.o.	93.020.627,37
Hrvatski zavod za zapošljavanje	669.711,77
HBOR (sredstva Ministarstva financija – porez na dohodak ustupljen otočnim općinama i gradovima)	37.782.126,85
UKUPNO bespovratna sredstva	1.054.538.285,96
Ulaganja u otoke putem kreditiranja	
Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR)	369.040.617,46
UKUPNO kreditna sredstva	369.040.617,46
SVEUKUPNO	1.423.578.903,42

2.1. Ulaganja u otoke kroz bespovratna sredstva

2.1.1. Državni sektor

MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE

Uprava za regionalni razvoj

Sektor za otoke

Prometna infrastruktura

Jedan od bitnih čimbenika za razvoj otoka je prometno povezivanje otoka s kopnom i otoka međusobno, kako bi se smanjila ili potpuno riješila njihova izoliranost i nedostupnost što je do sada bio osnovni razlog njihovom slabom razvoju, a kod nekih otoka čak i nazadovanju i depopulaciji. S tim ciljem Država ulaže velike napore i sredstva u nekoliko tematskih cjelina prometne infrastrukture.

Luke

U skladu sa člankom 9. stavkom 2. Zakona o otocima i u 2011. godini su poduzete značajne aktivnosti vezane za izgradnju novih i dogradnju, sanaciju i rekonstrukciju postojećih otočnih i priobalnih luka i pristaništa, a kako bi se unaprijedilo pomorsko povezivanje otoka s kopnom i otoka međusobno. Nastavljeno je i s radovima u cilju stvaranja infrastrukturnih uvjeta u lukama otvorenim za javni promet za prihvat novih, većih i modernijih brodova. U prošloj je godini sredstvima državnog proračuna financirano 12 projekata izgradnje, dogradnje, sanacije i rekonstrukcije luka i pristaništa u koje je, ukupno s pozicija Sektora za otoke, uloženo 13.434.972,46 kuna.

Cestovni promet

S ciljem osmišljenog planiranja otočnog razvoja te poboljšanja unutarotočnog cestovnog prometa, komunikacija između naselja, lakšeg i kvalitetnijeg pristupa poljoprivrednim površinama, ali i s ciljem poboljšane protupožarne zaštite otoka, Ministarstvo je u 2011. godini financiralo izgradnju, dogradnju i održavanje niza nerazvrstanih i lokalnih cesta, poljskih, protupožarnih i šumskih putova. U navedene svrhe u 2011. godini utrošeno je 3.062.374,16 kuna.

Komunalna infrastruktura

Važan čimbenik u razvoju otoka je postojanje i stanje komunalne infrastrukture u smislu postojanja i izgradnje vodoopskrbnih sustava i sustava odvodnje, sanacije i uređenja odlagališta otpada te uređenja naselja. Ulaganja u navedeno sve se više povećavaju budući da se na većim otocima i onima bliže kopnu stvaraju sve bolji uvjeti za izgradnju vodoopskrbnih sustava i njihovo spajanje sa sustavima na kopnu, a samim tim, kao i razvojem svijesti za ekološkom zaštitom otočnog područja, stvaraju se uvjeti i potreba za izgradnjom i sustava odvodnje.

Otočna naselja sve više ulažu u sustavno zbrinjavanje komunalnog otpada, uređenja mjesta, postavljanje javne rasvjete, te uređenje i izgradnju groblja.

U vodoopskrbu otoka uloženo je 10.830.390,83 kuna, a u izgradnju i uređenje sustava odvodnje 4.350.367,44 kuna s pozicija Sektora za otoke i to putem kapitalnih potpora te Projekta „Izgradnja objekata komunalne i društvene infrastrukture na hrvatskim otocima“ koji se od 2004. godine provodi i sufinancira sredstvima zajma Razvojne banke Vijeća Europe (CEB).

Za izgradnju, sanaciju ili uređenje naselja, trgova, odlagališta otpada, groblja, javnu rasvjetu i ostalog utrošeno je 4.650.918,39 kuna.

Sveukupna ulaganja u komunalnu infrastrukturu u 2011. godinu s pozicija Sektora za otoke iznose 19.831.676,66 kuna.

Društvena infrastruktura

Uz svakako životno važne projekte prometne i komunalne infrastrukture, bitno je naglasiti i važnost ulaganja u projekte društvene infrastrukture po, za otočno stanovništvo, izuzetno važnim temama:

Školstvo – u 2011. godini nastavilo se s ulaganjem u projekte koji svakako mogu utjecati na poboljšanje demografske slike otoka budući da su djeca i mlade generacije bez sumnje najveća perspektiva otočnih zajednica. Tako se iz pozicija državnog proračuna Sektora za otoke ulagalo u izgradnju, sanaciju, uređenje i opremanje škola i dječjih vrtića, te u izgradnju sportskih dvorana i objekata kao i uređenje igrališta i bazena, za što je ukupno uloženo 18.255.433,67 kuna.

Zdravstvo – na otocima se iz sredstava državnog proračuna, i to s pozicije kapitalnih potpora i Projekta CEB IV, u 2011. godini sufinanciralo projekte izgradnje, sanacije, rekonstrukcije, adaptacije i/ili opremanja domova zdravlja i ambulanti u što je ukupno uloženo 169.490,14 kuna.

Socijalna skrb – u sufinanciranje projekata izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije i/ili opremanja domova za starije i nemoćne osobe na otocima u 2011. godini uloženo je 362.340,53 kuna s pozicija Projekta CEB IV Sektora za otoke.

Kultura – za otočno stanovništvo vrlo je važno što se podržava inicijativa izgradnje i oživljavanja dodatnih sadržaja životu na otoku. Tako se u rekonstrukciju, sanaciju, adaptaciju i uređenje arhivskog sabirnog centra Žrnovo i župne crkve u Smokvici u 2011. s pozicija Sektora uložilo 1.470.370,97 kuna.

Sveukupna ulaganja u društvenu infrastrukturu u 2011. godini s pozicija Sektora za otoke iznose 21.787.635,32 kuna.

Gospodarstvo

U 2011. godini Sektor za otoke osigurao je sredstva namijenjena za razvoj i unaprjeđenje otočnog gospodarstva kroz dodjelu državnih potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta. Početkom godine raspisan je šesti javni poziv za dodjelu navedene potpore, po kojem su 174 otočna poslodavca zadovoljila postavljene uvjete i kriterije i ostvarilo pravo na državnu potporu male vrijednosti za 2.310 djelatnika. Sveukupno je za ovu potporu u 2011. godini utrošeno 7.000.000,00 kuna.

Hrvatski otočni proizvod (HOP) – U svibnju 2011. godine raspisan je peti javni poziv putem kojeg su otočni proizvođači mogli svoje proizvode prijaviti za dodjelu oznake „Hrvatski otočni proizvod“. Po obradi zahtjeva oznaku je dobilo 70 otočnih proizvođača za 168 proizvoda/proizvodnih linija (Prilog 5.). Za promociju oznake, otočnih proizvođača i njihovih proizvoda, te za provođenje procedure dobivanja oznake, u 2011. godini Ministarstvo je izdvojilo 134.860,28 kuna. Ministarstvo provodi postupak dodjele oznake kvalitete „Hrvatski otočni proizvod“ za „nove“ otočne proizvođače potpuno besplatno, a za već postojeće nosioce oznake provodi promidžbu te sufinancira njihove nastupe na brojnim sajmovima, izložbama i manifestacijama. Tako je u 2011. godini Ministarstvo

otočne proizvođače nositelje oznake „Hrvatski otočni proizvod“ predstavilo na sljedećim sajmovima i manifestacijama u zemlji i inozemstvu:

1. BioFach - Svjetski sajam eko-proizvođača, Nürnberg, veljača
2. Good Food/Fine Wine – Međunarodni salon okusa, Sarajevo, veljača
3. Mediteranski sajam zdrave prehrane i ljekovitog bilja, Dubrovnik, travanj
4. Uskršnji sajam, Zagreb, ožujak-travanj
5. Plodovi Dalmacije, Split, lipanj
6. Ekoetno Hrvatska, Zagreb, listopad
7. Božićni sajam, Zagreb, prosinac.

Sveukupna ulaganja u gospodarstvo u 2011. godinu s pozicija Sektora za otoke iznose 7.134.860,28 kune.

Subvencije

Aktivnost subvencioniranja otočnog javnog cestovnog prijevoza nastavila se i u 2011. sukladno članku 10. Zakona o otocima i Pravilniku o uvjetima, kriterijima i načinu ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz (Narodne novine, broj 82/2007 i 35/2011). U 2011. godini za subvencioniranje cijene karata javnog otočnog cestovnog prijevoza učenicima, studentima, umirovljenicima i osobama starijim od 65 godina kao i za naknade za troškove vlastitog prijevoza invalidnim osobama, Sektor za otoke utrošio je sredstva u iznosu od 36.692.085,70 kuna.

Temeljem članka 33. Zakona o otocima i Pravilnika o postupku i načinu provedbe opskrbe otočnih kućanstava pitkom vodom brodom vodonoscem ili cestovnim vozilom (Narodne novine, broj 35/2011) nastavljeno je subvencioniranje cijene vode na otocima tako da domaćinstva čiji članovi imaju prebivalište na otoku, a opskrbljuju se vodom vodonoscem ili cestovnim vozilom, plaćaju vodu (do 20 m³ mjesečno, odnosno do 150 m³ ukupne godišnje potrošnje po domaćinstvu), po cijeni koja je jednaka prosječnoj cijeni isporuke vode u matičnoj obalno-otočnoj županiji. Za navedenu namjenu u 2011. je utrošeno 15.118.055,24 kuna.

Raspisom javnog poziva za distribuciju ukapljenog naftnog plina na otoke, tadašnje Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je 2008. godine započelo s provedbom još jedne mjere koja za cilj ima poboljšanje standarda otočnog stanovništva subvencioniranjem cijene pomorskog prijevoza ukapljenog naftnog plina na otoke čime se omogućava dostupnost ukapljenog naftnog plina i na otocima po istoj cijeni kao i u ostatku Republike Hrvatske. Provedbom ove mjere do sada je obuhvaćeno 12 naseljenih i nepremoštenih hrvatskih otoka (Cres, Rab, Dugi Otok, Ugljan, Pašman, Molat, Šolta, Brač, Hvar, Vis, Lastovo, Korčula) i u 2011. godini za subvenciju pomorskog prijevoza ukapljenog naftnog plina na otoke, koji se odvija isključivo izvanrednim brodskim vožnjama, utrošeno je 454.503,00 kuna. Budući da je, analizom učinaka provođenja mjere subvencioniranja dijela neostvarenih prihoda za pomorski prijevoz ukapljenog naftnog plina na otoke, zaključeno da nije došlo do značajnijeg korištenja plina na otocima, te da nisu postignuti očekivani rezultati, provedba ove mjere nije nastavljena.

Sveukupan iznos dodijeljenih subvencija u 2011. godinu s pozicija Sektora za otoke iznose 52.264.643,94 kune.

Kapitalne donacije

Ministarstvo je i u 2011. godini, sukladno članku 23. Zakona o udrugama (Narodne novine, broj 88/2001 i 11/2002) i Kodeksu pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga (Narodne novine, broj 16/2007) objavilo Natječaj za prijavu projekata udruga za ostvarivanje prava na financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračunu za 2011. godinu.

Na natječaj se mogla prijaviti svaka udruga koja je registrirana, odnosno ima sjedište na hrvatskim otocima, te čija je djelatnost od općeg dobra. Udruge su mogle prijaviti maksimalno dva projekta koji donose nove ideje, modele razvoja i/ili načine rješavanja postojećih problema vezanih za održivi razvoj hrvatskih otoka.

Po završetku natječaja, Povjerenstvo za procjenu kvalitete projekata udruga i provjeru izvješća udruga, imenovano od tadašnjeg ministra mora, prometa i infrastrukture, procijenilo je prijave koje su zadovoljile formalne uvjete natječaja, te je o istom izradilo Izvješće o procjeni kvalitete projekata, temeljem kojeg je ministar mora, prometa i infrastrukture donio odluku o ostvarivanju prava na

financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2011. godinu na poziciji tadašnjeg Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Najniža dodijeljena potpora iznosila je 3.000,00 kuna, a najviša 30.000,00 kuna. Potporu je dobilo 39 udruga u ukupnom iznosu od 400.000,00 kuna.

Tekuće potpore

Bilo je neophodno otočnim gradovima i općinama pomoći i potporom za tekuće poslovanje kao i različite manifestacije od važnosti za otočnu zajednicu, za što je u 2011. godini utrošeno 985.889,08 kuna.

Uz to, kontinuirano se sufinancira projekt zračnog povezivanja otoka Unija i Malog Lošinja te je u 2011. godini za spomenuti projekt izdvojeno 100.000,00 kuna.

Otočne karte („vinjete“)

Od 1. travnja 2005. godine primjenjuje se pravo na popust kod kupnje trajektne karte tzv. otočne karte za stanovništvo s prebivalištem i vozilima registriranim na otocima, uz obavezu ishođenja „vinjete“ koja služi kao vizualna oznaka vozila s navedenim pravom. Prilikom kupnje trajektne karte uz predočenje prometne dozvole (za vozilo) i osobne iskaznice otočani tako ostvaruju popust u iznosu i do 50% vrijednosti karte. U 2011. u šest obalno-otočnih županija otočanima je ukupno izdano 830 „vinjeta“.

Tablica 2. **Broj izdanih otočnih karata („vinjeta“) za trajektni prijevoz u 2011. godini**

ŽUPANIJA	Broj izdanih "vinjeta" 01.01.-31.12.2011.
PRIMORSKO-GORANSKA	165
LIČKO-SENJSKA	48
ZADARSKA	296
ŠIBENSKO-KNINSKA	6
SPLITSKO-DALMATINSKA	155
DUBROVAČKO- NERETVANSKA	160
SVEUKUPNO	830

Uprava za upravljanje operativnim programima

Sektor za teritorijalnu suradnju

Sektor za teritorijalnu suradnju u sklopu Uprave za upravljanje operativnim programima zadužen je za provedbu programa prekogranične suradnje financiranih iz druge komponente IPA-e. U 2011. godini, u hrvatske otoke ulagalo se u okviru slijedećih dvaju programa:

1. IPA prekogranični program Slovenija - Hrvatska 2007. - 2013.

U Okviru bilateralnog programa sa Slovenijom, provedbom projekata smanjenje zagađenja i očuvanje biološke raznolikosti u poljoprivredi s naglaskom na maslinarstvo (ZOOB) koji je odabran u sklopu prioriteta 2. Održivo upravljanje prirodnim resursima, odnosno mjere 2.1. Zaštita okoliša. Projekt se dijelom provodi na području Primorsko-goranske županije, na otoku Krku, za Grad Krk i udruhu proizvođača maslinovog ulja „Drobnica“ - Krk kao projektne partnere, namijenjeno je ukupno 102.272,04 eura (za Grad Krk 40.481,36 eura, a za Udrugu 61.790,68 eura).

2. IPA program Jadranska prekogranična suradnja 2007.- 2013.

Na otoku Visu, u Splitsko-dalmatinskoj županiji, provedbom Projekta energije vjetra na moru: istraživanje, eksperimentiranje, razvoj (POWERED) koji je odabran u sklopu prioriteta 2. Upravljanje prirodnim i kulturnim resursima i sustav upravljanja rizicima, mjere 2.3. Štednja energije i obnovljivi izvori energije, za Grad Komižu kao projektnog partnera namijenjen je iznos od 103.000,00 eura. Na području Primorsko-goranske županije u provedbi su tri projekta na otoku Rabu ukupne vrijednosti 1.476.692,60 eura:

- Održiva mobilnost (MOBility) obale u jadranskom području (ADRIatic area) (ARIMOB), prioritet 3. Dostupnost i mreže, mjera 3.2. Održivi sustav mobilnosti. Projektne partner je Grad Rab za koji je iz projekta namijenjeno 174.900,00 eura.
- Jačanje i umrežavanje malih aerodroma na jadranskom području (A3- NET), PRIORITET 3. Dostupnost i mreže, mjera 3.1. Fizička infrastruktura. Projektne partner je također Grad Rab za koji je iz projekta namijenjeno 1.077.000,00 kuna.

- Podrška održivim oblicima mobilnosti u priobalnim gradovima (ADRIA.MOVE IT), prioritet 3. Dostupnost i mreže, mjera 3.2. Održivi sustavi mobilnosti. Projektni partner je Općina Lopar s 224.792,60 eura.

U okviru programa prekogranične suradnje koje provodi Uprava za upravljanje operativnim programima, Sektor za teritorijalnu suradnju, ukupno ulaganje u otoke kroz bespovratna sredstva tijekom 2011. godine iznosilo je 1.681.964,64 eura.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije sveukupno je u hrvatske otoke tijekom 2011. godine uložilo 132.067.952,06 kuna.

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture u okviru svoje nadležnosti zaduženo je za brigu o unaprjeđenju sustava povezivanja otoka s kopnom i otoka međusobno kao jednog od najbitnijih elemenata otočnog održivog razvoja i temeljne pretpostavke za vođenje otočne razvojne politike. Kroz svoje poslovanje Ministarstvo skrbi i sve svoje aktivnosti usmjerava u poboljšanje postojećeg stanja prometnog sustava, njegove razvijenosti, prilagodljivosti i učinkovitosti.

Ministarstvo je provodilo poticaje za redovite pomorske putničke i brzobrodске linije. Agencija za obalni linijski pomorski promet, kao regulatorno tijelo, nastavila je obavljati i nadzirati ovaj segment poslovanje te je za obavljanje javnog obalnog linijskog pomorskog prometa između kopna i otoka s proračunske aktivnosti Ministarstva, posebno glave Agencije za obalni linijski promet utrošila 382.794.417,00 kuna u 2011. godini. Od ukupno postojećih 56 državnih linija do danas je koncesionirana ukupno 21 linija na vrijeme od 5-6 godina čiji ugovori ističu 2012. i 2013. godine. Od preostalih nekoncesioniranih linija raspisani su natječaji u studenome 2011. godine za 24 trajektne linije.

U 2011. godini potpore je primilo ukupno 14 brodara za održavanje 50 trajektnih, brodskih i brzobrodskih linija, (6 državnih linija nije se održavalo – iste su planirane po završetku izgradnje odgovarajuće lučke infrastrukture) od toga je 33 linije održavao državni brodar Jadrolinija. Brodaru je u 2011. godini ukupno isplaćeno 312.481.592,38 kuna ili 82% od ukupno isplaćenih sredstava. Za održavanje 11 linija temeljem Ugovora o koncesiji 6 malih brodara primilo je potporu u iznosu od 63.929.822,30 kuna. Kroz 2011. godinu ukupno je prevezeno 11.129.145 putnika ili 1,8% više nego u

2010. godini, te 2.796.999 vozila ili 1,8% više u odnosu na 2010. godinu. Ministarstvo je tijekom 2011. godine poticalo brodare u nacionalnoj plovidbi kroz subvencioniranje razlike u cijeni goriva temeljem Programa subvencioniranja razlike u cijeni pogonskog goriva brodarima u nacionalnoj plovidbi kojega je prihvatila Vlada Republike Hrvatske svojim Zaključkom od 8. srpnja 2010. godine (trogodišnji Program za 2010., 2011. i 2012.). Pravo na predmetnu potporu male vrijednosti su ostvarili brodari koji su obavljali djelatnost kružnih putovanja, jednodnevnog i višednevnog izletničkog turizma te koji su prevozili teret u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske. Ukupno isplaćena sredstva za ove namjene u 2011. godini iz Državnog proračuna iznosila su 5,92 mln. kuna za 185 brodara, u čemu su za brodove čiji su vlasnici otočani i čije je sjedište tvrtki i obrta na otocima u 2011. godini isplaćena sredstva u iznosu od 1,039 milijuna kuna za 55 brodara.

Ministarstvo je također u 2011. godini poticalo brodare u nacionalnoj plovidbi kroz subvencioniranje gradnje trupa i rekonstrukcije broda temeljem Programa izgradnje i rekonstrukcije putničke i izletničke flote za potrebe hrvatskih privatnih brodara – malih poduzetnika kojega je prihvatila Vlada Republike Hrvatske svojim Zaključkom od 4. lipnja 2010. godine (trogodišnji Program za 2010., 2011. i 2012.). Ukupno isplaćena sredstva za ove namjene u 2011. godini iz državnog proračuna iznosila su 3,355 milijuna kuna za 11 brodara, u čemu su za brodove čiji su vlasnici otočani i čije je sjedište tvrtki i obrta na otocima u 2011. godini isplaćena sredstva u iznosu od 722,72 tisuće kuna za 3 brodara (sjedišta Krk, Rab i Šolta), a preostala sredstva su isplaćena brodarima čije je sjedište u priobalju.

Ministarstvo je provodilo aktivnosti unapređenja zračnog prometa na otocima kroz Program osiguranje sigurnosno – prometnih standarda u zračnim lukama Republike Hrvatske, a iste su obuhvaćale ulaganja u razvoj i sigurnost otočnih zračnih luka, osiguranje sigurnosno prometnih standarda, nabavu sigurnosne i zaštitne opreme, izradu projektne dokumentacije kao i izvođenje radova na infrastrukturi koji su od važnosti za siguran prihvat putnika i zrakoplova. Ukupna ulaganja u otočni zračni promet u 2011. godini iznosila su 8.028.991,64 kuna.

MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA

Bespovratne potpore subjektima malog gospodarstva u 2011. godini odobrene su za dokvalifikacije i prekvalifikacije u obrtništvu, jačanje konkurentnosti i inovacija u obrtništvu, izgradnju poduzetničkih zona, za jačanje konkurentnosti malog gospodarstva, obrazovanje u obrtništvu, obrazovanje za poduzetništvo, poduzetništvo u kulturi, poduzetništvo žena, proizvodno - uslužne zadruge, promidžbu poduzetništva, sufinanciranje konzultantskih usluga te tradicijski i umjetnički obrt.

Sveukupno je od strane Ministarstva poduzetništva i obrta u 2011. godini na otocima uloženo 5.473.061,00 kuna.

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

Ministarstvo zdravlja je u 2011. godini unutar kapitalnih ulaganja u otoke uložilo sredstva za isporuku i montažu ultrazvučnog aparata za novoizgrađeni Dom zdravlja Novalja na otoku Pagu u iznosu od 304.302,00 kuna.

U okviru uspostave i organizacije telemedicinske djelatnosti u Republici Hrvatskoj, opremanja i osnivanja telemedicinskih centara u okviru osnovne mreže telemedicinskih centara u Republici Hrvatskoj Ministarstvo zdravlja je kroz Hrvatski zavod za telemedicinu uložilo ukupno 470.032,40 kuna.

Ukupna ulaganja u otoke u 2011. godini iznosila su 774.334,40 kuna.

MINISTARSTVO KULTURE

Ministarstvo kulture u 2011. godini financiralo je programe javnih potreba u kulturi i zaštiti prirode otoka (dramska umjetnost, glazbene i glazbeno-scenske umjetnosti, informatizacija, investicijska potpora, književne manifestacije, knjižnična djelatnost, kulturna dobra - nepokretna i pokretna, kulturno-umjetnički amaterizam, likovna, vizualna i audiovizualna umjetnost, međunarodna kulturna suradnja, muzejsko-galerijska djelatnost, nove medijske kulture, potpora knjizi, zaštita prirode), ostvareno je 219 programa na otocima u ukupnom iznosu od 29.771.332,99 kuna.

MINISTARSTVO TURIZMA

Ministarstvo turizma je tijekom 2011. godine korisnicima sa sjedištem na otocima kroz programe: Poticanje manifestacija i drugih promotivnih aktivnosti u funkciji razvoja turizma, Promocija zanimanja, Unapređenje kvalitete ugostiteljske industrije, Poticanje unapređenja izrade i plasmana

izvornih suvenira „Izvorni suvenir“, Zelena brazda, Plava brazda, Poticanje, zaštita, obnova i uključivanje u turizam baštine u turistički nerazvijenim područjima „Baština u turizmu“ i Program poticanja, stvaranja (osmišljavanja i promocije) novih turističkih proizvoda u 2011. godini „Upoznaj Hrvatsku“ odobrilo financijska bespovratna sredstva u ukupnom iznosu od 2.127.000,00 kuna.

MINISTARSTVO BRANITELJA

Tadašnje Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u 2011. godini u dijelu nadležnosti koje je preuzelo Ministarstvo branitelja nastavilo je sa provedbom Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji je donijela Vlada Republike Hrvatske za razdoblje od 2008. do 2011. godine.

Ciljnu skupinu Programa činila su nezaposlena djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, nezaposleni hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata, nezaposleni dragovoljci i nezaposleni hrvatski branitelji iz Domovinskog rata. Program je obuhvaćao šest mjera: samozapošljavanje, stručno osposobljavanje, potpore za proširenje postojeće djelatnosti, poticanje osnivanja zadruga hrvatskih branitelja, potpore projektima zadruga hrvatskih branitelja i kreditiranje malog i srednjeg poduzetništva. (Ministarstvo je tijekom 2011. godine nastavilo otplaćivati obveze preuzete u prethodnom razdoblju, subvencioniranjem 2% kamatne stope na poduzetničke kredite realizirane u poslovnim bankama kroz program „Lokalni projekti razvoja-poduzetnik-branitelj“). Na ovaj način je u 2011. godini potpomognuto zapošljavanje na hrvatskim otocima s ukupnim iznosom od 489.072,18 kuna.

Ministarstvo je u 2011. godini provodilo i Projekt sufinanciranja izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalih u Domovinskom ratu s ciljem podržavanja inicijativa udruga iz Domovinskog rata za izgradnju, postavljanje ili uređenje spomen-obilježja kao izraze zahvalnosti i u znak sjećanja na žrtve stradale u Domovinskom ratu. Prednost pri odobravanju sredstava su dobili projekti na područjima lokalne ili regionalne samouprave u kojima nema izgrađenih spomen-obilježja. Tako je između ostalih, sufinanciran projekt postavljanja spomen-obilježja „U spomen na slavne dane pobjede“ u Puntu na otoku Krku te projekt postavljanja spomen-ploče svim poginulim i umrlim hrvatskim braniteljima i svim žrtvama stradalim u Domovinskom ratu i od posljedica rata na groblju u gradu Cresu na otoku Cresu u ukupnom iznosu od 65.000,00 kuna.

Ukupna ulaganja u otoke kroz navedene programe s pozicija Ministarstva u 2011. godini iznose 554.072,18 kuna.

MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH

U 2011. godini u razdjelu tadašnjeg Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osigurana je financijska potpora za projekt „Učenje za zdrave izbore- program prevencije ovisnosti“ udruge Centar za zdravo odrastanje IDEM i ja s Malog Lošinja u iznosu od 50.000,00 kuna. Istoj udruzi je odobrena financijska potpora u iznosu od 10.000,00 kuna za projekt „Klub IDEM i ja Centra za zdravo odrastanje“.

U sklopu Zajedničkog memoranduma o socijalom uključivanju /JIM/ i izrade izvješća JIM-a, Služba za međunarodnu suradnju i programe EU prikuplja podatke vezane za mjeru 2.3.4. Deprivirana područja i regionalne razlike: Država i dalje treba voditi računa o prometnim vezama između kopna i otoka, jer je prometno povezivanje za otočno stanovništvo bitan preduvjet jednakog pristupa uslugama koje su dostupne u kopnenom dijelu (obrazovanje, zdravstvo, zapošljavanje i sl.).

U okviru poticanja djelovanja udruga koje pružaju usluge socijalne skrbi Ministarstvo je financiralo dva trogodišnja programa za razdoblje od 2010. do 2013. godine koji se provode na području malog Lošinja:

1. Program „Prevenција institucionalizacije u skrbi za starije i nemoćne osobe“ (provodi udruga „Prisutnost“ iz Zagreba). Korisnička skupina su starije i nemoćne osobe (130 kućanstava) za koje se provodi 24-satna telefonska podrška, psihosocijalna podrška te zagovaranje prava i interesa. Cilj programa je unaprjeđenje kvalitete života i jačanje socijalne podrške starijim osobama. Iznos odobrenih sredstava u 2011. godini iznosi 394.000,00 kuna.
2. Program „Moje sigurno mjesto“ (provodi udruga „Centar za zdravo odrastanje IDEM i ja“). Korisnička skupina su djeca s teškoćama u razvoju (54 korisnika). Provode se savjetovanja i psihosocijalna podrška. Cilj programa je izvaninstitucionalna skrb o djeci i mladima s poteškoćama i poremećajima u ponašanju. Iznos odobrenih sredstava u 2011. godini je 300.000,00 kuna.

Tijekom 2011. godine u djelatnosti socijalne skrbi na otocima primljena su u stalni radni odnos tri stručna djelatnika, po jedan u Centru za socijalnu skrb Krk, Centru za socijalnu skrb Brač-Supetar i Centru za socijalnu skrb Cres-Lošinj.

Uz navedeno, Ministarstvo je ulagalo i u ustanove socijalne skrbi te su ukupna ulaganja iznosila 1.217.216,27 kuna.

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2011. na otocima financiralo aktivnosti sanacije objekata policijskih postaja (Vis, Hvar Brač), obnavljanje voznog parka s ukupno 18 službenih vozila za potrebe policijskih postaja (Korčula, Novalja, Mali Lošinj, Cres, Krk, Rab, Brač, Hvar, Pag) te postavljanje video nadzora u objektu policijske postaje na Korčuli. Za sve navedeno ukupno je utrošeno 3.405.019,56 kuna.

Uz to, nabavljena su 2 plovila tipa A i 16 plovila tipa C u ukupnoj vrijednosti od 76 milijuna kuna koja će biti korištena za zadaće osiguranja cjelokupnog morskog područja Republike Hrvatske pa samim time i podizanje razine sigurnosti na hrvatskim otocima.

Ministarstvo unutarnjih poslova je u 2011. godini ulaganjima vezanim za otoke utrošilo 79.405.019,56 kuna.

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je u 2011. godini uložilo 159.900,00 kuna za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju i dogradnju Osnovne škole A. G. Matoša u Novalji na otoku Pagu te 250.000,00 kuna za završetak školske sportske dvorane Osnovne škole Vela Luka na Korčuli.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Ministarstvo poljoprivrede je iz djelokruga svoje nadležnosti u 2011. godini kroz sufinanciranja i dodjele potpora u ribarstvu; dodjele potpora organizatorima znanstveno-stručnih skupova, gospodarskih manifestacija i lokalno-tradicijskih manifestacija na hrvatskim otocima; kroz ulaganja u

javnu vodoopskrbu i zaštitu voda te kroz Program mjera obnove opožarenih površina na području otoka Brača uložilo sveukupno u otoke 32.374.388,24 kuna.

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

Ministarstvo pravosuđa je u 2011. godini uložilo 36.285,00 kuna u projektnu dokumentaciju rekonstrukcije sustava grijanja i hlađenja na zgadi Općinskog suda u Krku te 15.349,90 kuna u adaptaciju prostora zgrade Općinskog suda u Rabu što je ukupno 51.634,9 kuna ulaganja u otoke.

MINISTARSTVO OBRANE

Ministarstvo obrane, odnosno Hrvatska ratna mornarica pružila je potporu manifestaciji „Faros maraton“ na otoku Hvaru u iznosu od 10.000,00 kuna. Također, pružila je potporu i sudjelovala u Eko akciji čišćenja uvale Milna na otoku Braču u iznosu od 2.100,00 kuna te je pružila potporu i sudjelovala u Eko akciji čišćenja uvale Maslinica na otoku Šolti u iznosu od 600,00 kuna, u Eko akciji čišćenja uvale Rogač na otoku Šolti u iznosu od 500,00 kuna, u eko akciji čišćenja uvale Šešula na otoku Šolti u iznosu od 1.200,00 kuna i u Eko akciji čišćenja uvale Maslinica na otoku Šolti u iznosu od 600,00 kuna. Sveukupna ulaganja u otoke u 2011. godini od strane Hrvatske ratne mornarice iznosilo je 14.900,00 kuna.

Ministarstvo obrane je u 2011. godini ulagalo kroz bespovratna sredstva u vojnu lokaciju Rota i to u asfaltiranje ceste Kuna-Rota i uređenje radarske postaje Rota u ukupnom iznosu od 3.059.195,41 kuna. Sveukupno ulaganje Ministarstva obrane u 2011. godini u hrvatske otoke iznosilo je 3.074.095,41 kuna.

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost ulagao je na hrvatske otoke tijekom 2011. godine u programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti; sanacije službenih i „divljih“ odlagališta komunalnog otpada, uporabu otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada, zaštitu i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, poticanje održivog razvoja ruralnog prostora, ostale projekte i programe zaštite okoliša, provedbu nacionalnih energetske programa i poticanje održive gradnje.

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je za navedene aktivnosti u 2011. godini ukupno izdvojio 13.118.173,17 kuna.

DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA

Državna geodetska uprava ulagala je sredstva u otoke u 2011. godini kroz provedbu katastarskih izmjera koje se sufinanciraju iz državnog proračuna na poziciji Državne geodetske uprave te jedinica lokalne samouprave. Nastavno na prijašnje godine, tijekom 2011. godine izvršena su praćenja ugovora na 25 katastarskih izmjera. U tijeku 2011. godine donesena je Odluka za stavljanje u primjenu elaborata katastarske izmjere za dio k.o. Novalja (Pag). Uz to su potpisani sporazumi o katastarskim izmjerama s Općinom Vrbnik (4946 ha) i Gradom Cresom (341 ha). Kroz državni proračun u 2011. godini Državna geodetska uprava realizirala je sredstva u ukupnom iznosu od 2.784.810,00 kuna. U plan nabave za 2012. godinu na poziciji Državne geodetske uprave – Državni program za otoke predviđene su katastarske izmjere na području lokalne samouprave Grad Cres - k.o. Cres (341 ha) i Grad Krk - k.o. Krk (1988 ha).

2.1.2. Javni sektor

HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.

HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o. tijekom 2011. godine uložio je u elektroenergetske objekte na otocima ukupno 43.392.815,00 kuna.

HP - HRVATSKA POŠTA d.d.

HP - Hrvatska pošta d.d. je u 2011. godini uložila 1.406.413,00 kuna, od čega se 1.403.713,00 kuna odnosi na kapitalna ulaganja, a 2.700,00 kuna na dodijeljene donacije. U okviru kapitalnih ulaganja nabavljena je nova oprema; namještaj za poštanske urede te sredstva za rad, uređaji za obavljanje poštanskih usluga, informatička i telekomunikacijska oprema, sustavi sigurnosno-tehničke zaštite i ostala oprema za rad. Donacija se odnosila na uređenje sanitarnog čvora mjesnog odbora na otoku Kaprije u Šibensko-kninskoj županiji.

ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o.

Odašiljači i veze d.o.o. ukupno su u 2011. godini na hrvatskim otocima uložili iz vlastitih sredstava 2.723.049,27 kuna za nadogradnju vlastite elektroničke komunikacijske infrastrukture.

HRVATSKI TELEKOM d.d.

Hrvatski Telekom d.d. je u 2011. godini uložio 10.230.755,90 kuna u infrastrukturu pokretne i nepokretne elektroničke komunikacijske mreže na otocima.

HRVATSKE ŠUME d.o.o.

Hrvatske šume d.o.o. su kroz radove biološke obnove šuma, a temeljem redovnog Plana gospodarenja (izrada i održavanje protupožarnih prometnica, protupožarna zaštita, suzbijanje biljnih bolesti, uređivanje šuma, uzgojni radovi) u 2011. godini u otoke uložile 13.707.596,64 kuna. Ulaganja su se odnosila na otoke Korčula, Pag, Cres, Lošinj, Krk, Rab, Brač i Hvar.

HRVATSKE VODE

Ulaganja Hrvatskih voda u 2011. godini na otocima odnosila su se na korištenje voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda, navodnjavanje i izradu studijsko- projektne dokumentacije za što je sveukupno utrošeno 155.432.978,29 kuna.

HRVATSKE CESTE d.o.o.

Hrvatske ceste d.o.o. su u 2011. godini na hrvatskim otocima ulagale u investicije, redovno i izvanredno održavanje državnih, županijskih i lokalnih cesta u ukupnom iznosu od 93.020.627,37 kuna.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

Hrvatski zavod za zapošljavanje je provodio mjere aktivne politike zapošljavanja temeljem Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2011. - 2012. godinu kroz stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javne radove te sufinanciranje samozapošljavanja uz sveukupni trošak od 669.711,77 kuna.

HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

Vlada Republike Hrvatske je 1. rujna 2011. godine donijela Odluku o načinu raspodjele sredstava te kriterijima i mjerilima za poticanje razvoja širokopojasne infrastrukture na područjima gdje ne postoji dostatan interes za razvoj i ulaganje u infrastrukturu širokopojasnog pristupa internetu. Sukladno točki

V. Odluke sredstva u iznosu od 19.390.117,30 kuna (višak sredstava iz 2006. godine Hrvatske agencije za telekomunikacije, pravnog prednika Hrvatske agencije za poštu i elektroničke pošte, u daljnjem tekstu: HAKOM-a) raspoređena su i utrošena na slijedeći način:

Iznos od 7.403.616,00 kuna, dodijeljen je na raspolaganje HAKOM-u za ispunjavanje ugovornih obveza iz provedenog postupka javnog nadmetanja broj 07-22-1133311182, objavljenom u Oglasniku javne nabave broj 24., od 11. lipnja 2007. godine. Od dodijeljenog iznosa HAKOM je, sukladno Ugovornoj obvezi, Izvođaču (Odašiljači i veze d.o.o.) doznačio za 2011. godinu iznos od 4.250.880,00 kuna. Ugovorne obveze odnose se na uslugu povezivanja matičnih i područnih osnovnih škola s područja Dubrovnika, Šibenika i Zadra, te na otocima: Lošinj, Dugi otok, Krapanj, Unije, Koločep, Zlarin, Iž, Šipan, Lopud, Silba, Prvić, Ist, Olib, Ilovik i Susak. Preostali iznos od 11.986.501,30 kuna HAKOM je uplatio na jedinstveni račun državnog proračuna u korist Hrvatske akademske i istraživačke mreže-CARNet za potrebe održavanja i sanacije opreme na otocima, te nabavu i održavanje nove opreme za postojeće i nove projekte na otocima i drugim geografski udaljenim područjima (Projekt e-Otoci), a sve radi osiguranja namjenske potrošnje cjelokupnog iznosa u predviđene svrhe i nakon proteka tekuće proračunske godine. Projekt e-Otoci je zamišljen u cilju poboljšanja i unapređenja obrazovnih procesa na otocima te da na taj način pomogne da otočno stanovništvo na udaljenim, slabo naseljenim i malim otocima ostane trajno na njima živjeti.

2.2. Ulaganja u otoke putem kreditiranja

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Temeljem članka 20. Zakona o otocima, putem svojih programa kreditiranja Hrvatska banka za obnovu i razvitak potiče ulaganja fizičkih i pravnih osoba koje na otocima započinju ili proširuju djelatnosti određene člankom 15. istog Zakona. U 2011. godini odobrena su ukupno 80 kreditna zahtjeva za programe kreditiranja: gospodarstva, financijskog restrukturiranja, programa u svrhu poboljšanja likvidnosti, programa za gospodarski oporavak i razvitak, pripreme i naplate izvoznih poslova, turističkog sektora i pripreme turističke sezone, komunalne infrastrukture, razvitka malog i srednjeg poduzetništva, poduzetnika početnika, poljoprivrede i malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi, trajnih obrtnih sredstava za osnaženje poslovanja, razvitka otoka, razvoja malog i srednjeg poduzetništva uz potporu Europske unije te provedba financiranja uspostave ribarske infrastrukture. Uložena sredstva porasla su u odnosu na 2010. godinu i iznosila su 369.040.617,46

kuna što ukazuje da, unatoč recesiji i težim uvjetima poslovanja gospodarstvo na otocima, uspijeva zadržati razinu potrebnih ulaganja kako bi opstalo i nastavilo sa razvojem djelatnosti.

U razdoblju od 2004. do 2011. godine Hrvatska banka za obnovu i razvitak je u otočne projekte fizičkih i pravnih osoba uložila ukupno 3.204.837.926 kuna.

Najveći dio sredstava uložen je u turistički sektor (gotovo 60%), ostalo su krediti za restrukturiranje gospodarskih subjekata na otocima, krediti naplate i pripreme izvoznih poslova, krediti za otočnu infrastrukturu jedinica lokalne samouprave te dvaju programa Obnova ribolovne flote i Poticaj za uspjeh.

3. UČINCI I POKAZATELJI ULAGANJA DRŽAVE U RAZVOJ OTOKA KROZ PROVEDBU ZAKONA O OTOCIMA U RAZDOBLJU OD 2004. DO 2011. GODINE

U razdoblju od 2004. do 2011., već postojeća inicijativa i interes za zaštitu, kao i aktivnosti vezane uz razvoj hrvatskih otoka, dodatno su naglašene i pojačane s obzirom na opredjeljenje Vlade Republike Hrvatske da je cjelokupna provedbena politika ukupnog razvoja zemlje postavljena na prioritetima pomorske orijentacije te pojačane brige i razvitka otoka.

Tijekom godina povećavao se broj mjera i aktivnosti, koje su proizašle iz Zakona o otocima i njegovih podzakonskih akata, kao i iz ostale zakonske regulative drugih područja, koje neosporno doprinose napretku razvoja otoka u svim segmentima, te iz strateške, programske i projektne dokumentacije.

Mjere i aktivnosti odnose se na:

- bolje, kvalitetnije i jeftinije povezivanje otoka s kopnom i otoka međusobno
- izgradnju prometne, komunalne i društvene infrastrukture
- zaštitu i upravljanje prostorom
- potpore, subvencije i povoljnije kreditne programe
- poboljšanje porezne i kreditne politike prema jedinicama lokalne samouprave na otocima
- razvoj gospodarstva
- poboljšanje zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- poboljšanje uvjeta obrazovanja
- potpore u poljoprivredi, ribarstvu, turizmu, kulturi,...

- poboljšanja u zakonodavstvu.

3.1. Prometna povezanost

Jedan od osnovnih preduvjeta razvoja i napretka nekog područja je što manja izoliranost odnosno što bolja prometna povezanost s ostalim područjima. Upravo s tim ciljem od 2004. godine do danas intenzivirane su mjere i aktivnosti koje su doprinijele unaprjeđenju sustava pomorskog prometnog povezivanja otoka s kopnom i otoka međusobno kao i javnog otočnog cestovnog prijevoza. Povećanjem broja i učestalosti brodskih i trajektnih linija, uvođenjem novih, bržih, većih i komfornijih brodova, uvođenjem noćnih brodskih linija, uvođenjem otočne karte („vinjete”), subvencijama pomorskog i cestovnog prometa postigla se bolja, brža, kvalitetnija i jeftinija prometna povezanost otoka s kopnom i otoka međusobno.

Od ukupno postojećih 56 državnih linija do danas je koncesionirana ukupno 21 linija. Većina promjena i poboljšanja u smislu većeg broja i učestalosti linija kroz zadnje sedmogodišnje razdoblje odnosi se na nerazvijenije i udaljenije otoke kako bi se što više ublažila njihova izoliranost i potaknuo njihov brži daljnji razvoj.

U sedam godina broj putnika na brodskim i trajektnim linijama povećan je za 3 milijuna (2004. prevezeno 8.140.000, a 2011. 11.129.145 putnika), a broj vozila za 643 tisuće (2004. je prevezeno 2.153.590, a 2011. 2.796.999 vozila).

Hrvatska putnička flota obnovljena je i modernizirana – izgrađeni su ili kupljeni novi brodovi čime je hrvatska flota postala prosječno najmlađa flota na Sredozemlju. Program nabave novih brodova za flotu Jadrolinije i malih brodara kroz razdoblje od 2004. do 2010. iznosio je 140 milijuna eura, a nabavljeno je 12 novih trajekata Jadrolinije (Marjan, Cres, Bol, Sveti Krševan, Zadar, Supetar, Juraj Dalmatinac, Hrvat, Ilovik, Biokovo, Jadran, Korčula), 2 katamarana (Karolina i Novalja) i 2 trajekta Rapske plovidbe (Sveti Marin i Barbat). U 2011. godini flota nije obnavljana.

Uvedeno je koncesioniranje brzobrodskih linija, kao i besplatna putovanja i povlaštene cijene karata. 2005. godine smanjene su cijene trajektnih karata za otočno stanovništvo i uvedene su „otočne vinjete“ za otočane s prebivalištem na otoku i registriranim vozilom na otoku. Ukupan broj „vinjeta”

izdanih od 2005.-2011. iznosi 53.541. (Broj izdanih otočnih karata („vinjeta“) za trajektni prijevoz za razdoblje 2005.-2011. prikazan je u Prilogu 3.).

Cijene za otočane, u odnosu na cijene karata koje plaćaju svi ostali koji putuju prema otocima i sa otoka, u prosjeku su niže za 30-50%. U 2011. godini prevezeno je 2.185.520 putnika s otočnom cijenom karte i 847.492 putnika otočana koji su koristili pravo besplatnog prijevoza te 602.042 vozila s otočnom cijenom karte za vozilo.

3.2. Prometna i komunalna infrastruktura

Boljom izgrađenošću otočne prometne i komunalne infrastrukture poboljšani su uvjeti života otočnog stanovništva. U razdoblju 2004.-2011. izgrađene, sanirane, rekonstruirane, dograđene su brojne otočne i obalne luke, otočne ceste, zračne luke, helidromi; izgrađeni su vodoopskrbni sustavi i sustavi odvodnje.

U razdoblju 2004.-2011. intenzivirana je planska izgradnja luka i prometne infrastrukture i to razdoblje predstavlja period velikog ulaganja u luke. U tom je razdoblju iz državnog proračuna u navedeno ukupno uloženo 333.645.016,08 kuna. Značajni projekti iz navedenog razdoblja su: luka Prapatno na Pelješcu (u funkciji izrazito poboljšanog povezivanja otoka Mljeta s kopnom), luka Trpanj, luka Rogač, produljenje Gata svetog Duje u Splitu (poboljšani uvjeti trajektnog prijevoza na otoke u Splitsko-dalmatinskoj županiji), luka Supetar, luka Merag, trajektno pristanište Stinica, trajektna luka Preko, luka Olib, luka Rava, luka Stari Grad, luka Poljana na Ugljanu, luka Šipanska i mnogi drugi.

U istom razdoblju iz sredstava državnog proračuna financirana je izgradnja, sanaciju i rekonstrukciju cestovnih prometnica (nerazvrstane i lokalne ceste, poljski, šumski i protupožarni putovi) u iznosu od 148.566.490,27 kuna.

Izgradnja objekata i sustava komunalne infrastrukture uz prometnu povezanost i prometnu infrastrukturu drugi je važan činitelj za ostanak i bolji život stanovništva na otocima. U razdoblju od 2004. do 2011.godine izgrađeni su i stavljeni u funkciju brojni objekti i sustavi vodoopskrbe i odvodnje na svim otocima gdje je to bilo moguće.

U izgradnji su još i slijedeći podprojekti: sustav vodoopskrbe na otoku Drvenik Veli, te sustavi odvodnje: Vela luka, Blato, Lumbarda, Trpanj Milna Selca-Puntinak, Jelsa-Vrboska, Stari Grad, Vir. U navedenom razdoblju ukupno uložena sredstva u 200 podprojekata komunalne infrastrukture iznose 405.259.563,18 kuna.

3.3. Gospodarstvo

Neosporno vrlo važan čimbenik održivog razvoja otoka je svakako razvoj otočnog gospodarstva. Potporama otočnim poslodavcima za zapošljavanje te izgradnjom gospodarskih i poslovnih zona stvaraju se na otocima uvjeti za razvoj i poticanje gospodarstva.

Temeljem članka 26. Zakona o otocima 2006. godine donesena je Uredba o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta sukladno kojoj se provodi mjera kojom se nastoji utjecati na razvoj otočnog gospodarstva stvarajući povoljnije uvjete za očuvanje postojećih, ali i za otvaranje novih radnih mjesta, čime se ujedno utječe na ostanak stanovnika na našim otocima.

Cilj provođenja mjere je poslodavcima koji imaju sjedište tvrtke na otoku i svoju djelatnost obavljaju na otocima pomoći u poslovanju na način da za svakog zaposlenog djelatnika s prebivalištem na otoku dobiju iznos potpore u visini jedne prosječne mjesečne bruto plaće (na otocima I. skupine – slabo razvijenim i nerazvijenim) ili pola tog iznosa (na otocima II. skupine – razvijenijim otocima) te im se na taj način pomogne u smanjenju troškova njihovog poslovanja, a time i stvore uvjeti za očuvanje postojećih radnih mjesta, ali i omogućiti lakše zapošljavanje novih djelatnika, čime će se unaprijediti poslovanje i razvoj otočnih firmi kao i razvoj otočnog gospodarstva.

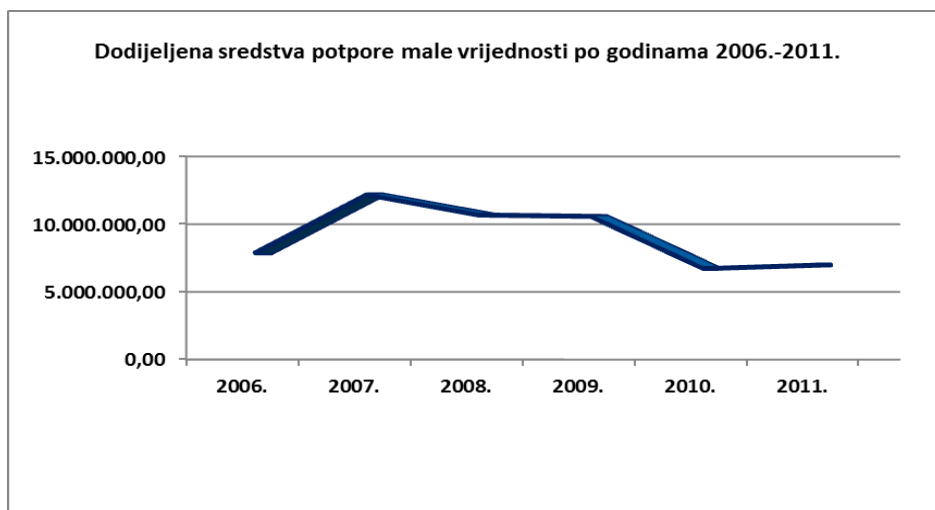
U proteklom šestogodišnjem razdoblju država je putem Sektora za otoke raspisala 6 javnih poziva za dodjelu potpora na koje se javilo 520 različitih otočnih poslodavaca. Poslodavci koji su zadovoljili uvjete i kriterije proteklih 6 javnih poziva ostvarili su pravo na 1.137 potpora za ukupno 18.070 djelatnika u ukupnom iznosu od 54.991.515,88 kuna.

Od toga za otoke I. skupine dodijeljeno je 256 potpora u iznosu od 4.827.624,85 kuna, a za otoke II. skupine ukupno je dodijeljeno 881 potpora u iznosu od 50.163.891,07 kuna (Prilog 4.).

Tablica 3. **Dodijeljena sredstva potpore male vrijednosti po županijama od 2006. do 2011. godine**

ŽUPANIJA	SEKTOR ZA OTOKE						UKUPNO
	iznosi u kunama						
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	
DNŽ	1.447.885,30	1.942.716,06	996.653,65	2.031.473,42	1.620.134,24	1.146.791,99	9.185.654,66
SDŽ	1.819.128,35	2.780.806,75	3.571.886,91	2.668.075,31	1.229.716,69	1.890.339,96	13.959.953,97
ŠKŽ	94.009,55	182.080,44	216.005,49	157.012,39	212.800,25	302.628,42	1.164.536,54
ZŽ	954.915,48	1.380.023,66	1.225.648,52	1.101.573,99	993.153,08	1.234.336,16	6.889.650,88
PGŽ	3.550.312,50	5.885.647,56	4.660.687,12	4.612.263,79	2.674.729,81	2.408.079,05	23.791.719,83
SVEUKUPNO	7.866.251,18	12.171.274,47	10.670.881,69	10.570.398,90	6.730.534,07	6.982.175,57	54.991.515,88

Grafički prikaz 1. **Dodijeljena sredstva potpore male vrijednosti po godinama, od 2006. do 2011.**

3.4. Obrazovanje

Poboljšanje uvjeta i mogućnosti obrazovanja na otocima te kvaliteta i raznolika ponuda profila obrazovanja preduvjeti su ostanka mladih na otocima. Izgradnjom i sanacijom škola, uvođenjem nastave na daljinu (Projekt e-otoci) te subvencioniranjem besplatnog otočnog javnog cestovnog prijevoza za učenike omogućilo je dulji boravak djece u obiteljima na otoku te školovanje u skladu s modernim tehnološkim dostignućima.

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta u proteklih osam godina kroz projekte CEB IV i V, ali i iz drugih sredstava uložili su preko 151,2 milijuna kuna u izgradnju škola, vrtića i sportskih dvorana. Izgrađena su i rekonstruirana ukupno 47 objekta za obrazovanje od kojih je 9 vrtića i 12 školskih sportskih dvorana. Takve dvorane sada imaju svi veliki otoci, a poneki i dvije kao Krk, Hvar i Korčula. U gradu Korčuli izgrađen je prvi zatvoreni bazen u funkciji opstanka i razvoja sporta na otocima.

Uvođenjem sustava „e-obrazovanje na hrvatskim otocima“ od 2008. godine učenici na „malim“ otocima u administrativnom ustroju gradova na kopnu (Dubrovnik-Elafiti, Zadar-zadarski otoci, Šibenik-otoci Zlarin i Prvić, Mali Lošinj-Unije, Ilovik i Susak) dobili su mogućnost da nastavu od 1. do 8. razreda prate putem videokonferencijske veze. Projekt je dobio prvu nagradu 2008. godine u Barceloni kao projekt sa najvećim utjecajem na zajednicu. U Projektu je sudjelovalo tadašnje Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture koje je infrastrukturno uredilo sve škole na malim otocima kao i pripadajuće matične škole na kopnu, te tadašnje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i CAR-net koji su osigurali informatičku opremu i obrazovne medije.

Iz sredstava Projekta CEB IV su se 2011. godine gradili školski objekti u Šibeniku: Osnovna škola Meterize, Osnovna škola u općini Okrug na otoku Čiovo, Osnovna škola Antuna Masle u Orašcu, koja će biti matični objekt za provođenje nastave na daljinu za Elafitsko otočje (Koločep, Lopud i Šipan), te Područna škola na otoku Susku.

3.5. Zdravstvo

U razdoblju od 2004. do 2011. godine poboljšana je zdravstvena zaštita na otocima izgradnjom, uređenjem, opremanjem novih i postojećih objekata primarne zdravstvene zaštite te osiguranjem kvalitetne usluge kroz dovoljan broj zdravstvenog osoblja.

Projektom CEB IV obuhvaćeno je uređenje i adaptacija ili gradnja novih objekata zdravstvene zaštite, odnosno 33 podprojekata na većim i manjim otocima od kojih je 29 realizirano, 3 ih je u 2011. godini još bilo u izgradnji, a 1 je otkazan.

Najznačajniji objekti zdravstvene zaštite u koja se ulagalo u razdoblju od 2004. do 2011. godine su: izgradnja novih domova zdravlja u Jelsi, Visu, te ambulante u Nevidanima na otoku Pašmanu, ambulante Ugljan na otoku Ugljanu, ambulante na otoku Viru i Silbi. Jedini preostali projekt koji iziskuje veća ulaganja je dogradnja Doma zdravlja Korčula. Ostalo su ambulante u manjim mjestima koje su uređene i opremljene prema standardima primjerenim primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

Vrlo je značajna i briga o pacijentima kojima je potrebna dijaliza, jer je omogućeno da obavljaju dijalizu na otocima (Krk, Mali Lošinj, Rab, Brač, Hvar i Korčula) što umanjuje troškove i olakšava život pacijenata s otoka a uvelike pomaže i turizmu. Osim direktnih kapitalnih ulaganja u prostor i opremu, Hrvatski zavod za telemedicinu je kroz osiguravanje pružanja specijalističkih zdravstvenih usluga i program cjeloživotnog stručnog usavršavanja zdravstvenih radnika, indirektno utjecao na povećanje sigurnosti pri radu zdravstvenih radnika, upoznavanje s novim tehnologijama, metodama i tehnikama rada u medicini čime se podigla razina kvalitete zdravstvene zaštite te povećala dostupnost specijalističkih zdravstvenih usluga stanovništva na otocima.

Ulaganjem u razvoj telemedicinskih djelatnosti na otocima osigurana je povećana dostupnost zdravstvene zaštite. U Osnovnu mrežu telemedicinskih centara su uključeni: Mali Lošinj, Cres, Krk, Rab, Brač, Hvar, Korčula, Mljet, Lastovo i Vis, a u planu je i spajanje s ostalim otocima te proširenje spektra specijalističkih zdravstvenih usluga koje se pružaju na otocima. Razvoj telemedicinske djelatnosti na otocima čini otoke sigurnijima i privlačnijima za razvoj turističkih djelatnosti.

U zdravstvenu zaštitu otočana u proteklih osam godina (infrastruktura i oprema) uloženo je preko 61,5 milijuna kuna od čega je u 2011. godini uloženo 1.497.386,85 kuna.

3.6. Socijalna skrb

U proteklih osam godina unaprijeđena je briga za starije otočno stanovništvo uvođenjem nove dimenzije socijalne skrbi - izgradnjom domova za starije te razvojem izvaninstitucionalnog oblika skrbi i udomiteljstva. Projektom CEB IV i sredstvima tadašnjeg Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, kao i tadašnjeg Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi uloženo je u izgradnju novih i uređenje i dogradnju postojećih domova za starije i nemoćne osobe od ukupno preko 31,06 mil. kuna čime se omogućilo da svi veliki otoci dobiju domove za starije osobe ili podružnice domova te tako stvore preduvjete za primjerenu institucionalnu i izvaninstitucionalnu brigu o osobama starije dobi.

Do 2011. godine su uložena sredstva u domove za starije osobe na Krku, Lošinju, Ugljanu, Dugom otoku, Visu, Braču i Korčuli, a tijekom 2011. godine još su bili u izgradnji Dom za starije i nemoćne u Rabu i Dom za starije osobe Stari Grad na Hvaru.

U 2011. godini u segmentu socijalne skrbi uloženo je dodatnih 362.340,53 kuna.

3.7. Hrvatski otočni proizvod (HOP)

Projekt vizualnog označavanja otočnih proizvoda oznakom „Hrvatski otočni proizvod“ tadašnje je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture pokrenulo početkom 2007. godine s namjerom poticanja otočnih proizvođača u proizvodnji izvornih i kvalitetnih proizvoda. Otočni proizvođači kroz samozapošljavanje stvaraju proizvode natprosječne kvalitete i ostaju na našim otocima, a potrošači su se susreli s novim proizvodima u čiju su se izvrsnost već uvjerali.

Uvažavajući Nacionalni program razvitka otoka i Zakon o otocima projekt je pripreman nekoliko godina. Temeljni je cilj da se identificiraju i distribuiraju kvalitetni otočni proizvodi koji će kao takvi biti prepoznati i u Hrvatskoj i izvan nje. Radi se o proizvodima koji su rezultat otočne tradicije, razvojno-istraživačkog rada, inovacije i invencije čija razina kvalitete mora biti mjerljiva. Oni potječu s ograničenih otočnih lokaliteta i rade se u malim serijama.

Oznaku kvalitete „Hrvatski otočni proizvod“ od 2007. do 2011. godine je dobilo 70 otočnih proizvođača za 168 proizvoda i proizvodnih linija. (Prilog 5.)

„Hrvatski otočni proizvod“ kao razvojni projekt fokusirat će se na modalitete daljnjeg razvoja, uspostavu dodatnih kriterija za proizvođače – nositelje oznake (prijava količina, odnosno godišnja

produkcija), samoorganizaciju kroz zadrugu, institucionalizaciju projekta kao hrvatskog branda kroz njegovo trajno pozicioniranje u Zagrebu i po potrebi u drugim većim hrvatskim gradovima, te marketinške aktivnosti (nastupi na relevantnim domaćim i inozemnim sajmovima, širenje i ulazak projekta u Duty Free Shopove i eventualno inozemne letove Croatia Airlinesa, te hotele s 5 zvjezdica).

Razvojni aspekti projekta

Od samog početka Projekt „Hrvatski otočni proizvod“ (HOP) je strukturiran kao razvojni projekt. U njegovoj izvedbenoj fazi definirani su modaliteti za uspostavu razvojnog ciklusa. Oni se operacionaliziraju u suradnji državnih institucija, otočnih proizvođača i ostalih relevantnih subjekata.

Godišnja produkcija

Prvi korak u daljnjem razvoju Projekta bit će uspostava dodatnih kriterija za proizvođače nositelje oznake. Oni će propisati unaprijed obveznu prijavu količina tj. godišnju produkciju, odnosno površinu koja je pod određenom kulturom (vinova loza, masline...), veličinu stada i dr. Budući da su proizvodi unutar ovog Projekta od početka morali zadovoljiti kriterij izvrsnosti, izvornosti i tradicije, a rade se uglavnom u malim serijama, deklariranje količina i površina spriječit će mogućnost i eventualnu namjeru da se izvanjskim dotokom poveća količina određenih proizvoda, što bi poništilo/obezvrijedilo izvorni koncept. Ovom bi mjerom proizvođači uvijek bili fokusirani na kvalitetu, a ne kvantitetu, zbog čega ovi proizvodi i maju višu cijenu od ostalih. Istovremeno bi bili stimulirani da ponude u svom proizvodnom programu i druge tradicijske i inovativne proizvode. Time fokus nikad neće biti na kvantiteti, nego na kvaliteti. Na taj se način u Projekt uvodi raznovrsnost kao dodatni stimulans. Ovom koncepcijom eliminirat će se problem malih serija koje će se u konačnici pokazati kao prednost. Npr. više proizvođača maslinovog ulja ponudit će količinu koja će zadovoljavati potrebe kupaca, a oni će moći birati s kojeg otoka žele ulje. Cilj je da kupci probaju ulje svih proizvođača u Projektu, a ne da konzumiraju isključivo jedno.

Dobro osmišljenom proizvodnjom jednog ili više proizvoda, otočni proizvođači mogu sebi i svojoj obitelji osigurati solidnu egzistenciju, pogotovo ako je kombiniraju s turističkom ponudom. Za razliku od turističke ponude koja je sezonskog karaktera, otočni proizvodi u ponudi su tijekom cijele godine (osim malog broja proizvoda koji također imaju sezonski karakter kao što je npr. skuta Paške sirane).

Krajnji cilj ovakvog pristupa jest trajno visoka razina kvalitete proizvoda obuhvaćenih Projektom. Kvaliteta ne smije biti dovedena u pitanje ni jednim vanjskim ili unutarnjim elementom, jer bi to dovelo u pitanje cjelokupni Projekt. Proizvođači su svjesni tog presudnog elementa od samog ulaska u Projekt i svi oni koji se toga ne budu pridržavali bit će isključeni iz Projekta.

Pored održavanja stalne razine kvalitete proizvoda koji već nose oznaku HOP, proizvođači će biti poticani da ponude i neke druge proizvode, neovisno jesu li tradicijski ili inovativni. Time će u potpunosti zadovoljiti kriterij Projekta: kvaliteta i raznovrsnost.

Institucionalizacija Projekta kao hrvatskog branda

Budući da Projekt „Hrvatski otočni proizvod“ uspješno egzistira već petu godinu, logično je da se razmišljalo o njegovoj institucionalizaciji. Obzirom na visoku razinu kvalitete koju proizvodi moraju zadovoljiti, otvorena je mogućnost brandiranja. Kupci su se već uvjerali u izvrsnost proizvoda, a Projekt kao takav već je poznat dobrom dijelu hrvatske javnosti, a u manjem dijelu i inozemnoj.

Obzirom da je brandiranje složena i zahtjevna aktivnost, tadašnje Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je poduzelo niz mjera u suradnji s Gradom Zagrebom kako bi se Projekt trajno pozicionirao i predstavio u strogom centru Zagreba, na Trgu bana Jelačića. U planu je stalni prostor u koji bi se instalirao Projekt „Hrvatski otočni proizvod“ i operacionalizirao kroz nekoliko dimenzija. Prva je stalna multimedijalna prezentacija Projekta, druga je kušaonica proizvoda, a treća njihova prodaja.

Multimedijalna prezentacija podrazumijeva konstantan uvid u ponudu otočnih proizvoda s naglaskom na njihovoj kvaliteti i jedinstvenosti. Način izvedbe dogovorio bi se sa stručnjacima iz tog područja.

Unutar prostora uredio bi se dio gdje bi se mogli konzumirati neki od otočnih proizvoda (vina, rakije i likeri, slastice, sirevi, incuni, baškotini i dr.). Ovaj dio zamišljen je isključivo kao kušaonica i posjetitelji se ne bi dugo zadržavali. Prodaja bi nudila pojedinačne proizvode ili aranžirane košare proizvoda, bilo iste vrste (npr. vina, ulja, slastice) ili različite proizvode.

Pozicioniranje Projekta u centru bitno je i za Projekt i za Zagreb. Time bi se kvalitetno obogatila turistička i gastro ponuda Zagreba, a njegovo pozicioniranje u glavnom gradu Republike Hrvatske naglasilo bi jadransku orijentaciju zemlje. Bila bi to specifična ponuda kakvu imaju svi europski centri (npr. Bruxelles čokolada, Pariz sirevi, Amsterdam cvijeće itd.) što predstavlja odmah prepoznatljivi simbol pojedine države.

Po potrebi su mogući ugovorni odnosi koji bi doveli do uvođenja otočnih proizvoda u ponudu diplomatskih i protokolarnih poklona (aranžirani i kao košare poklona) unutar državnih institucija, odnosno da se nađu i u ponudi naših veleposlanstava prilikom protokolarnih prijema.

Po modelu Zagreba, po potrebi je Projekt „Hrvatski otočni proizvod“ moguće pozicionirati i u našim velikim turističkim središtima (Pula, Rijeka, Šibenik, Zadar, Split, Dubrovnik).

Samoorganizacija kroz zadrugu

Projekt „Hrvatski otočni proizvod“ donio je proizvođačima niz beneficija i proširio njihove horizonte. Da bi projekt nastavio samostalno djelovati i iskoristiti poduzetnički potencijal proizvođača, počelo se razmišljati o osnivanju zadruge „Hrvatski otočni proizvod“ kao dobrovoljnog organiziranja nositelja oznake „Hrvatski otočni proizvod“. Proizvođači su pozitivno reagirali na ovu ideju i intenzivirali kontakte unutar pojedinih otoka, ali i međusobnu komunikaciju s različitim otoka.

Postoji namjera proizvođača proizvoda koji su nositelji oznake „Hrvatski otočni proizvod“ da se osnuje zadruga koja bi operativno vodila sve aktivnosti – od prezentacije do prodaje (uključujući i online prodaju), dok bi nadležno Ministarstvo, kao davatelj oznake, unutar zadruge svojim predstavnikom zadržalo nadzornu funkciju. Time bi operativno vođenje bilo u nadležnosti zadruge, dok bi se procedura dodjele oznake zadržala u nadležnom Ministarstvu.

Bitno je da se zadruga ustroji kroz dvije komponente. Prvu bi činili otočni proizvođači, nositelji oznake „Hrvatski otočni proizvod“, a drugu provedbeni tim s minimalnim brojem pomno odabranog operativnog osoblja za vođenje, kako se ne bi dodatno financijski opterećivalo proizvođače. Projekt bi se na taj način samofinancirao, uz neke druge modalitete čije obrazloženje slijedi.

Ulazak Projekta u Duty Free Shopove

Duty Free Shopovi (DFS) posebno su interesantni za Projekt „Hrvatski otočni proizvod“, jer su to mjesta s velikom frekvencijom putnika i velikom potrošnjom. Avionski prijevoz uglavnom koristi klijentela bolje platežne moći koja nezaobilazno kupuje u DFS. Oni u zračnim lukama imaju raznovrsnu ponudu svjetskih brandova, ali obvezno nude i najznačajnije domaće brandove.

DFS u zagrebačkoj Zračnoj luci skromnih je gabarita i skromne ponude. Trebalo bi ga reorganizirati u smislu raznovrsnije ponude domaćih brandova od kojih bi jedan bio i „Hrvatski otočni proizvod“. Na posebno označenom prostoru nudili bi se proizvodi iz Projekta „Hrvatski otočni proizvod“ koji će sigurno imati svoje kupce. Svatko tko posjeti neku zemlju, iz nje želi ponijeti ono što je za nju specifično. A proizvodi iz linije „Hrvatski otočni proizvodi“ neupitno spadaju u tu kategoriju. Vrhunska kvaliteta, male serije i manufakturna izrada izazov je za kupce iznadprosječnih potreba, već zasićenih serijskom proizvodnjom. Njima nije presudna cijena, već ekskluzivnost.

Po ovom principu moguće je urediti punktove s proizvodima „Hrvatski otočni proizvod“ i u ostalim hrvatskim zračnim lukama. Hrvatski otočni proizvodi nudili bi se na posebno označenim policama, s istaknutim logom, i dodatnom prezentacijom (letci, katalozi, elektronička prezentacija kataloga).

Nastavno na rečeno, hrvatski otočni proizvodi mogu se nuditi i na inozemnim letovima Croatia Airlinesa. Specifična ponuda visokokvalitetnih proizvoda svakako će izazvati interes putnika, tim više ako im Projekt bude prezentiran tijekom leta na monitoru. Njih samo treba postepeno navikavati da se takva vrsta proizvoda nalazi u ponudi, a ne samo strana pića, parfemi i cigarete. Mi kao zemlja zaista nemamo interes da na našim letovima u ponudi imamo samo inozemne proizvode.

Ulazak Projekta u hotele s 5*

Obzirom na značaj koji turizam ima za naše gospodarstvo, Hrvatska nema velik broj hotela s 5*, samo njih 23. Hoteli tog ranga trebali bi imati specifičnu ponudu različitih proizvoda karakterističnih za našu zemlju, ponuđenih na luksuzno uređenim prodajnim punktovima.

Ovdje se za Projekt „Hrvatski otočni proizvod“ stvara dodatna prilika. U hotelima s 5* moguće je urediti manje prodajne prostore u kojima će se nuditi hrvatski otočni proizvodi. Kako u ovim hotelima

odsjedaju gosti visoke platežne moći te specifičnih potreba i želja, ponuda proizvoda unutar Projekta HOP bit će za njih posebno zanimljiva, tim više što njihova platežna moć nije upitna. Oni će svakako poželjeti konzumirati kvalitetne, izvrsne, izvorne otočne proizvode i ponijeti ih sobom u svoju zemlju.

Zaključak

Polivalentnost Projekta „Hrvatski otočni proizvod“ otvorila je za njega niz mogućnosti i opravdala njegovo postojanje. Otočni proizvođači ušli su u Projekt oslanjajući se na njegove komparativne prednosti, ali i unoseći individualna obilježja. Time se ostvaruju temeljni ciljevi Projekta. Proizvođači svake godine šire ponudu proizvoda, zapošljavaju članove uže i šire obitelji i ostaju živjeti i raditi na otocima. U ovoj početnoj fazi kombiniraju proizvodnju s turističkom djelatnošću i ostvaruju prihod dostatan za kvalitetan život obitelji.

Širenjem Projekta i trajnom uspostavom proizvodnje, njihov životni standard može doseći zavidnu razinu. Uz pomoć države institucionaliziranje Projekta donijet će pogodnosti koje će dodatno motivirati otočne proizvođače. Sigurnost Projekta uz mogućnost plasmana otvara prostor za ulazak novih proizvođača uz širenje ponude proizvoda vrhunske kvalitete.

3.8. Subvencije

Subvencioniranjem pomorskog i otočnog javnog cestovnog prijevoza, povlasticama za prijevoz otočana putem otočne karte („vinjete“), subvencioniranjem cijene vode i prijevoza ukapljenog naftnog plina, stvaraju se uvjeti za povoljniji život otočana što je ulog Države za bolji životni standard.

Subvencije pomorskog prometa godišnje iznose oko 362 mil. kuna.

Tablica 4. **Godišnje subvencije pomorskog prometa za razdoblje od 2004. do 2011. godine**

2004.	290.000.000,00 kn
2005.	333.957.946,00 kn
2006.	322.909.640,00 kn
2007.	371.317.084,93 kn
2008.	436.800.000,00 kn
2009.	387.000.000,00 kn
2010.	372.485.781,95 kn
2011.	384.556.137,00 kn
Ukupno 2004. - 2011.	2.899.026.589,88 kn

Iako Republika Hrvatska poduzima velike napore da otočnom stanovništvu omogući što kvalitetnije životne uvjete, u prvom redu podmirenjem osnovnih životnih potreba između kojih je u prioritetima opskrba pitkom vodom, nije moguće na svim otocima izgraditi vodoopskrbne sustave, pa čak niti na dijelovima većih otoka i onih bliže kopnu. Stoga se pristupilo pokretanju i provedbi mjere subvencioniranja cijene isporuke vode onim kućanstvima koja se vodom opskrbljuju vodonoscima ili autocisternama. Ta je mjera uvelike utjecala na smanjenje životnih troškova otočana, a analizom potražnje odnosno godišnje potrošnje vode jasno je vidljivo koliko je mjera opravdana, budući da se provodi na polovici naseljenih hrvatskih otoka.

Sredstva koja su utrošena za provođenje ove mjere u periodu od 2004. do 2011. godine kontinuirano su bila u porastu. Subvencije cijene isporuke vode za otočna kućanstva koja nisu priključena na vodoopskrbne sustave prosječno godišnje iznose oko 13 milijuna kuna.

Prema evidenciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, i podacima kojima raspolaže za 2011. godinu, od ukupnog broja kućanstava (6.027) kojima se isporučuje voda na opisan način samo njih 4.854 koristilo je predmetnu mjeru, te je za njih isporučeno cca 300.447 m³ vode, od maksimalno dozvoljenih 901.498 m³. Znači da je 80,54% kućanstava koristilo ovu mjeru. Odobrena i realizirana sredstva u 2011. godini iznose 15,1 milijuna kuna.

Mjera subvencioniranja otočnog javnog cestovnog prijevoza provodi se sukladno članku 10. Zakona o otocima i Pravilniku o uvjetima, kriterijima i načinu ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz. Određene kategorije otočnog stanovništva (učenici, studenti, umirovljenici i osobe starije od 65 godina) imaju pravo na besplatan otočni javni cestovni prijevoz. Ova mjera obuhvaća i učenike osnovnih škola:

- od I. do IV. razreda osnovne škole koji su do škole udaljeni do 3 km,
- od V. do VIII. razreda osnovne škole koji su do škole udaljeni do 5 km

koji sukladno Zakonu o osnovnom školstvu ne ostvaruju pravo na besplatni prijevoz.

Subvencionirani prijevoz učenika i studenata te umirovljenika i osoba starijih od 65 godina odvija se na otocima: Krk, Cres, Lošinj, Pag, Rab, Ugljan, Pašman, Dugi otok, Iž, Brač, Hvar, Vis, Šolta, Korčula, Mljet, Šipan, Lastovo i poluotok Pelješac.

Za vrijeme trajanja školske/akademske godine na otocima se preveze prosječno 3.000 učenika osnovnih i srednjih škola i prosječno 1.000 studenata. Učenici i studenti predstavljaju 12% ukupne otočne populacije koja koristi mjeru subvencioniranja otočnog javnog cestovnog prijevoza.

Iako se najveći broj korisnika odnosi na kategoriju otočne populacije (umirovljenici i osobe starije od 65 godina), provođenje ove mjere ima višestruke učinke. Djeca sve češće i brojnije ostaju u svojim obiteljima na otocima do završetka obrazovanja, jer im je omogućeno besplatno i odgovarajuće dnevno migriranje po otoku.

Subvencioniranjem otočnog javnog cestovnog prijevoza stvaraju se uvjeti za povoljniji život otočana što je ulog države za bolji životni standard.

Provedbom ove mjere u 2011. godini prevezlo se približno 45.000 putnika, a financijska sredstva za subvencioniranje besplatnog prijevoza u 2011. godini iznosila su 29.736.673,70 kuna.

Ukupan broj korištenja mjere subvencioniranja otočnog javnog cestovnog prijevoza, prema podacima prijevoznika u 2011. godini za sve kategorije otočnog stanovništva koje ostvaruju pravo na besplatni otočni javni cestovni prijevoz, iznosi 543.010 odnosno 483.966 za umirovljenike i osobe starije od 65 godina, te 59.044 za đake i studente, a u razdoblju od 2004. do 2011. godine ukupan broj korištenja mjere iznosi 2.661.920 uz ukupno uloženo 199.605.744,67 kuna.

Subvencije otočnog javnog cestovnog prijevoza prosječno godišnje iznose oko 28 milijuna kuna.

3.9. Sredstva povrata poreza na dohodak ustupljena otočnim jedinicama lokalne samouprave

Nastavno na globalnu politiku prema otocima pri čemu se za otoke rade određeni ustupci, gradovima i općinama na otocima sukladno Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ustupa se dio poreza na dohodak temeljem čega se vrše ulaganja u zajedničke kapitalne projekte od interesa za razvoj otoka.

Na depozitnim računima posebnih namjena koji su za tu svrhu otvoreni pri Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, općinama i gradovima na otocima u razdoblju od 2003. - 2011. ukupno je kumulirano 465.745.592,21 kuna a za provedbu 233 projekata do sada je isplaćeno 411.070.818,74 kuna (Prilog 6.). Radi se o kapitalnim projektima od interesa za razvoj otoka za koje je potpisano 19 sporazuma

između Ministarstva i otočnih jedinica lokalne samouprave, za projekte vodoopskrbe i odvodnje, energetike, prostornog planiranja, zaštite okoliša i zbrinjavanja otpada, poboljšanja prometne povezanosti otoka s kopnom i unutarotočnog prijevoza, stvaranja preduvjeta za gospodarski razvitak (malih i srednjih poduzetnika u turizmu, poljoprivredi, stočarstvu i dr.) te za obrazovanje i kulturu.

3.10. Zaštita i upravljanje otočnim prostorom

U svrhu uređivanja odnosa pri prodaji nekretnina na malim, povremeno nastanjenim i nenastanjenim otocima 2006. godine usvojene su izmjene i dopune Zakona o otocima uvođenjem instituta prava prvokupa u korist Republike Hrvatske, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinca lokalne samouprave.

U poglavlju VII.a Zakona o otocima (Pravo prvokupa i ograničenja u pravnom prometu) propisuje se da je vlasnik nekretnine na malom, povremeno nastanjenom ili nenastanjenom otoku koji namjerava takvu nekretninu prodati, dužan pisanim podneskom, po tržišnoj cijeni istu najprije ponuditi Republici Hrvatskoj, odnosno tijelu nadležnom za upravljanje imovinom Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske je na svojoj 256. sjednici održanoj 30. kolovoza 2007. godine donijela Državni program zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora. Izrada i donošenje Državnog programa, osim što proizlazi kao obveza sukladna Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o otocima (Narodne novine, broj 33/2006), istodobno proizlazi i kao potreba za provedbu ovim izmjenama i dopunama uvedenih odredaba o zaštiti prije svega malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i otočića od neprimjerenog i neplanskog gospodarenja, i to zaštitom od neprimjerene prodaje nekretnina, revizijom vrednovanja prostora, ažuriranjem podataka u prostorne planove, utvrđivanjem granica pomorskog dobra i zaštitom korištenja prirodnih resursa i kulturno-povijesne baštine, uz očuvanje postojeće biološke raznolikosti i osobitosti otoka.

U 2011. godini Ministarstvo je dalo mišljenje na 25 ponuda na prodaju nekretnina po odredbama Zakona o otocima. Ponude su se odnosili na otoke: Sv. Klement, Marinkovac, Lastovo, Vrnik, Krknata, Prežba, Ošljak, Šipan, Dugi otok, Srednja Kluda, Lošinj, Lupac, Zmajani i Arta Vela.

Republika Hrvatska u 2011. godini nije donijela odluku o kupnji niti jedne nekretnine, jer za to nisu bile ostvarene potrebne pretpostavke; za neke nekretnine na navedenim otocima nije bila utvrđena granica pomorskog dobra, na nekima nisu definirani imovinsko-pravni odnosi ponuditelja, a na neke ponuđene nekretnine, prema Zakonu o otocima, pravo prvokupa se ne odnosi.

4. ZAKLJUČAK

U fokusu ovog izvješća bilo je operacionalizacija politike razvoja hrvatskih otoka u 2011. godini. Presjek i prikaz politike razvoja otoka kroz ulaganja mnogobrojnih subjekata, pokazuje da je država putem različitih mjera i aktivnosti, od 1999. godišnje ulagala u otoke oko 1,5 milijarde kuna. Mjere i aktivnosti financirane su na otocima u cilju održivog razvoja i smanjenja depopulacije kao ključnih kriterija.

U 2011. godini, provedbom pojedinih zadaća i obveza utvrđenih Zakonom o otocima i drugim pozitivnim pravnim propisima. Država je u razvoj otoka uložila 1.423.578.903,42 kuna proračunskih sredstava i sredstava pravnih osoba od čega su 1.054.538.285,96 kuna bespovratna sredstva, a 369.040.617,46 kuna ulaganja u obliku kreditiranja.

Ulaganja su bila usmjerena prema ključnim područjima za razvoj otoka:

- prometnoj i komunalnoj infrastrukturi te bolju povezanost otoka s kopnom,
- društvenoj infrastrukturi (socijalna skrb, zdravstvo, kultura, obrazovanje),
- gospodarstvu (izgradnja gospodarskih i poslovnih zona, projekt „Hrvatski otočni proizvod“),
- subvencijama i potporama (otočni poslodavci, otočni javni cestovni prijevoz, pomorski prijevoz, subvencija cijene vode),
- tekućim potporama
- i ostalim vidovima ulaganja.

Ustrajavanjem na otočnom održivom razvoju, kroz financiranje mnogobrojnih mjera, dovelo se mnoge otoke na stupanj razvoja iznad prosjeka bruto domaćeg proizvoda Republike Hrvatske. Otočani su u daleko boljoj poziciji od većeg dijela kontinentalnog stanovništva Republike Hrvatske, bez obzira na prometnu izoliranost. Pregledna analiza mjera otočne razvojne politike, od njenog instaliranja 1995.

godine do danas, ukazuje kako su ulaganja u komunalnu i socijalnu infrastrukturu te ostale sektore na otocima, imala pozitivan učinak na razvitak otoka. Činjenica da su otoci iznad nacionalnog prosjeka po stupnju razvijenosti, ali se i dalje život na otocima percipira teško održivim, ukazuje na potrebu formuliranja novih mjera koje će imati razvojni cilj, a na čemu se središnja država već angažira.

5. POPIS TABLICA, GRAFIČKIH PRIKAZA I PRILOGA

Tablice

- Tablica 1. - Ukupna ulaganja središnje države u otoke u 2011. godini
- Tablica 2. - Broj izdanih otočnih karata („vinjeta“) za trajektni prijevoz u 2011. godini
- Tablica 3. - Dodijeljena sredstva potpore male vrijednosti po županijama od 2006. do 2011. godine
- Tablica 4. - Godišnje subvencije pomorskog prometa za razdoblje od 2004. do 2011. godine

Grafički prikazi

Grafički prikaz 1.- Dodijeljena sredstva potpore male vrijednosti po godinama, od 2006. do 2011.

Prilozi

- Prilog 1. - Pregled uloženih sredstava Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u otoke u 2011. godini
- Prilog 2. - Pregled uloženih sredstava ostalih ministarstava, državnih institucija i javnog sektora u otoke u 2011. godini
- Prilog 3. - Broj izdanih otočnih karata („vinjeta“) za trajektni prijevoz za razdoblje 2005.-2011.
- Prilog 4. - Usporedni prikaz dodijeljenih državnih potpora otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta za razdoblje 2006.-2011.
- Prilog 5. - Popis nositelja oznake HOP i proizvoda s oznakom HOP po županijama i otocima
- Prilog 6. - Broj realiziranih projekata i kumuliranih sredstava iz povrata poreza na dohodak otočnih gradova i općina za razdoblje 2003.-2011.

